

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра конституційного, адміністративного та фінансового права

ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ЗАСТОСУВАННЯ
АНТИКОРУПЦІЙНОГО ЗАКОНОДАВСТВА
Силабус навчальної дисципліни

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Галузь знань	D Бізнес, адміністрування та право
Спеціальність	D8 Право
Освітня програма	Магістр права https://surl.li/cfhosd
Статус дисципліни	Вибіркова
Форма навчання	Денна
Рік підготовки, семестр	1 курс, 2 семестр
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС / 90годин, у тому числі: лекційних занять – 18 годин, семінарських занять – 18 годин, самостійної роботи – 54 години
Форма семестрового контролю	Залік
Мова викладання	Українська
	Лекції, консультації: Бригінець Олександр Олексійович (https://univer.km.ua/profile/bryhinets-oleksandr-oleksiyovych), професор кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права, доктор юридичних наук, професор Семінарські заняття, консультації: Бригінець Олександр Олексійович (https://univer.km.ua/profile/bryhinets-oleksandr-oleksiyovych), професор кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права, доктор юридичних наук, професор Електронна адреса: BriginetsO@meta.ua o_bryhinets@univer.km.ua Профілі в наукових базах даних:
Інформація про викладачів	

	ORCID: https://orcid.org/0000-0003-4058-7566 Google Академія: https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=2D74sbYA AAAJ
Розміщення курсу	Електронна бібліотека:
Консультації	Офлайн консультації: за попередньою домовленістю по мобільному телефону +38 (066)-220-51-34 у робочі дні з 9.00 до 17.00 Онлайн консультації: за попередньою домовленістю по мобільному телефону +38 (066)-220-51-34 у робочі дні з 9.00 до 17.00 Консультації до заліку: напередодні заліку згідно із затвердженим розкладом.

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни

Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни	Загальні компетентності ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; ЗК 3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; ЗК 7. Здатність приймати обґрунтовані рішення. Спеціальні компетентності СК 6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію; СК 13. Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією.
Програмні результати навчання	РН 6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи; РН 7. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання; РН 8. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності; РН 13. Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів; РН 17. Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності.
Зміст навчальної дисципліни	1. Поняття та сутність корупції, її види та наслідки 2. Нормативно-правове забезпечення запобігання та протидії корупції в Україні, зарубіжний досвід організаційно-правового забезпечення запобігання та протидії корупції 3. Правовий статус суб'єктів, уповноважених на здійснення заходів, щодо запобігання та протидії корупції 4. Заходи щодо запобігання та протидії корупції 5. Поняття, види та способи врегулювання конфлікту інтересів 6. Юридична відповідальність за правопорушення, пов'язані з корупцією
Рекомендовані джерела для вивчення	Основні нормативно-правові акти та джерела 1. Конституція України від 28 червня 1996 року. Відомості Верховної

навчальної дисципліни	Ради України. 1996. № 30. Ст. 141. 2. Андрущенко Г.С., Коваленко А.А., Савченко Л.А. Фінансовоконтрольне право: навчальний посібник. Київ: Юрінком Інтер, 2021. 348 с. URL: https://jurkniga.ua/contents/finansovo-kontrolne-pravo-navchalniy-posibnik.pdf?srsltid=AfmB0oqDTrLn7NGBYCavF2SS2yhdc3Vm8VUmOc_XarntOG6zACcPSi_c. 3. Антикорупційне право : навчальний посібник для студентів вузів / В. І. Литвиненко, Ю. П. Лісовська, П. М. Лісовський. Київ : Кондор. 240 с. 4. Бригінець О.О. Правове забезпечення обігу віртуальних активів в Україні. Економіка. Фінанси. Право. 2025. № 5. С. 22-24. 5. Владимиров В. В., Бригінець О. О. Підходи до визначення бенефіціарного власника: проблеми правозастосування. Часопис Київського університету права. 2023. № 1. С. 83-86. 6. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти корупції від 31 жовтня 2003 р. (ратифікована Законом України від 18 жовтня 2006 р. № 251). Відомості Верховної Ради України. 2006. № 50. Ст. 496. 7. Кримінальна конвенція Ради Європи про боротьбу з корупцією від 27 січня 1999 р. № ETS173, ратифікована Законом України від 18 жовтня 2006 р. № 252. Відомості Верховної Ради України. 2007. № 47-48. Ст. 2028. 8. Лімська декларація від 11 вересня 1997 р. VIII Міжнародна конференція по боротьбі з корупцією 7-11 вересня 1997 р. URL: zakon3.rada.gov.ua/laws/show/998_090. 9. Міжнародно-правові акти у сфері протидії корупції: 36 документів. Пере. з іноз. мов / Заг. ред. В.М. Литвина. К.: Парламентське вид-во, 2012. 624с. 10. Науково-практичний коментар до Закону України «Про запобігання корупції» / Наук. ред. Хавронюк М.І. К.: Ваіте, 2018. 472 с. 11. Пашинський А.П., Бригінець О.О. Моніторинг способу життя суб'єктів декларування в умовах воєнного стану. Науковий вісник Ужгородського Національного Університету. 2024. Випуск № 83, частина 2. С. 332-338. 12. Пашинський А.П., Бригінець О.О. Щодо сумісництва статусу військовослужбовця та фізичної особи-підприємця. Часопис Київського університету права. 2024. № 2. С. 60-63. 13. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 р. № 1700-VII. Відомості Верховної Ради України. 2014. № 49. Ст. 2056. 14. Про Національне антикорупційне бюро України: Закон України від 14.10.2014 р. № 1698-VII. Відомості Верховної Ради України. 2014. № 47. Ст. 2051. 15. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 р. № 889-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2016. № 4. Ст. 43. 16. Романов М. В. Основні засади запобігання корупції. ГО «Харківська правозахисна група». Харків: ТОВ «Видавництво „Права людини“», 2017. 176 с. 17. Солодка І.В. Конституційна юстиція як інструмент забезпечення балансу між антикорупційною політикою та гарантіями прав людини. Проблеми сучасних трансформацій. Серія Право, публічне управління та адміністрування. 2026. (20). DOI: https://doi.org/10.54929/2786-5746-2026-20-01-15. 18. Солодка І. В. Роль парламенту у формуванні антикорупційного
-------------------------------------	--

законодавства як гарантії забезпечення конституційних прав людини в Україні. Право.ua. №2 ч.2, 2026. С.5-12. DOI: <https://doi.org/10.71404/LAW.UA.2026.2-2.1>

19. Солодка І.В. Конституційно-правові механізми мінімізації впливу корупції на реалізацію прав людини. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. № 81. С. 19-24. DOI: <https://doi.org/10.32782/2307-1745.2026.81.4>.

20. Солодка І.В. Добросовісність публічної влади як конституційна цінність: сучасні виклики та перспективи забезпечення. Юридичний вісник. № 4. 2026. С. 19-36. DOI: <https://doi.org/10.32782/yuv.v4.2026.2>.

21. Solodka I. (2026). Constitutional Justice as an Instrument for Ensuring the Balance Between Anti-Corruption Policy and Human Rights Guarantees. Problems of Modern Transformations. Series: Law, Public Management and Administration, (20). URL: <https://reicst.com.ua/pmtl/article/view/2026-20-01-15>.

Допоміжні джерела

1. Берднікова К.В. Вдосконалення діючого антикорупційного законодавства та аналіз оновленої системи запобігання і протидії корупції в Україні. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. 2014. № 1 (99). С. 100-103.

2. Бортник С. М. Суб'єкти реалізації антикорупційної політики в Україні. Кримінально-правові та кримінологічні засади протидії корупції : зб. тез доп. V Міжнар. наук.-практ. конф. (Харків, 31 берез. 2017 р.). Харків, 2017. С. 36.

3. Бригінець О.О. Проблеми адміністративно-правового регулювання публічних закупівель в Україні. Економіка. Фінанси. Право. 2025. № 4. С. 98-100.

4. Бригінець О.О. Правові проблеми державного регулювання господарської діяльності в особливий період. Економіка. Фінанси. Право. 2024. № 7. С. 91-93.

5. Буханевич О.М. Проблеми впровадження електронних адміністративних послуг в Україні. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Юридичні науки». 2015. Вип.3. Том.2. С.57-60.

6. Василичук В. І. Заходи щодо запобігання та протидії корупції: міжнародний досвід.

7. Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ. 2015. Вип. 2 (95). С. 224-235.

8. Веклич В.О. Правові принципи, адміністративно-правові форми й методи запобігання корупції в Україні. Науковий вісник Херсонського державного ун-ту. 2017. Вип. № 5. Т.1. С.190-193.

9. Гладун О. Запобігання корупції шляхом встановлення обмежень щодо одержання подарунків. Вісник Національної академії прокуратури України. 2017. № 1. С. 32-39.

10. Глушко Є.В. Доктринальне розуміння корупції в Україні. Науковий вісник Ужгородського університету. Серія «Право». 2015. № 34. Т.2. С. 76-79.

11. Глушко Є.В. Протидія корупції на сучасному етапі розвитку українського суспільства. Журнал східноєвропейського суспільства. 2013. № 1. С.78-82.

12. Горган О.Л. Історичні аспекти боротьби з корупцією в Україні. Порівняльно-аналітичне право. 2015. №2. С.277-280.

13. Головкін О. Аналіз законодавства України у сфері боротьби з корупцією. Вісник прокуратури. 2016. № 3. С. 7-16.
14. Григор'єв Р.Г. Зарубіжний досвід запобігання службовій корупції. Вісник Запорізького національного ун-ту. Юрид. наука. 2016 . № 2. С. 103-109.
15. Дем'янчук Ю.В. Адміністративно-правові засоби в теорії та практиці запобігання корупції. Юридичний науковий електронний журнал. 2014. №4. С.138-141.
16. Коруля І.В. Зарубіжний досвід у сфері протидії корупції та можливість його використання в Україні. Порівняльно-аналітичне право. 2014. № 31. С.170-173.
17. Литвиненко В.І Адміністративно-правові форми протидії корупції в Україні. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія юридичних наук. 2015. Вип. 3. Т.1. С.152-155.
18. Литвиненко В. Зарубіжний досвід організації та діяльності суб'єктів протидії корупції та можливості його використання в Україні. Публічне право. 2015. № 4(20). С.175-181.
19. Луценко О. С. Суб'єкти, на яких поширюється дія закону України «Про запобігання корупції». Право та інновації. 2017. № 2. С. 63-68.
20. Макухін О.О. Поняття корупції в Україні та ЄС: порівняльний аналіз, адміністративно-правовий аспект. Ученые записки Таврического национального университета им. В.И. Вернадского. Серия «Юрид. науки». 2013. № 2. С.55-61.
21. Мандибур В. Корупція: інституційна сутність та механізми подолання. Економічна теорія. 2017. № 1. С. 59-76.
22. Настанови Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) щодо врегулювання конфлікту інтересів на державній службі. URL: <http://www.guds.gov.ua/document/82561/brief5.pdf;jsessionid=488EFB2778F4B399>.
23. Петрова І.П. Протидія корупції в діяльності державної фіскальної служби України. Порівняльно-аналітичне право. 2016. № 5. С.219-222.
24. Плиска В.В. Поняття та елементи адміністративно-правового механізму забезпечення прав і свобод громадян у сфері запобігання та протидії корупції. Публічне право. 2013. № 4. С.45-48.
25. Плиска В.В. Правовідносини та акти реалізації норм права у сфері забезпечення прав і свобод громадян у сфері запобігання та протидії корупції. Наука і правоохорона. 2013. № 17. С. 55-59.
26. Політова А.С. Поняття корупції: проблеми визначення. Порівняльно-аналітичне право. 2013. № 2-3. С.268-271.
27. Радецький Р. С. Причини виникнення та напрями боротьби з корупцією в Україні. Держава та регіони. 2018. Вип. 1. С. 150-154.
28. Рівчаченко С.В. Історія нормативного закріплення «конфлікт інтересів» у антикорупційному законодавстві України. Прикарпатський юридичний вісник. 2017. № 1. С.46.
29. Сопілко І. М. Корупція в Україні як спадщина радянського державного управління.
30. Юридичний вісник. Повітряне і космічне право. 2018. № 2. С. 89-94.
31. Скулиш Є. Форми та види корупції. Вісник Національної академії прокуратури України. 2010. № 3. С. 93-99.
32. Шестопалова Л. Відмежування корупційних правопорушень від правопорушень, пов'язаних із корупцією. Підприємництво, господарство і право. 2017. № 5. С. 194-195.

	33. Ширшикова Р. Сучасні проблеми протидії корупційним проявам у діяльності органів публічної адміністрації. Підприємництво, господарство і право. 2014. № 3. С. 46-48. 34. Янюк Н. Конфлікт інтересів як причина корупції на публічній службі: правові засоби запобігання і протидії. Вісник Львівського університету. Серія юридична. 2012. Випуск 55. С. 139-146.
--	--

Навчальний контент

	№ те- ми	Назва теми	Кількість годин						
			Денна форма навчання						
			Усього	у тому числі					
				Лекції	Сем. (прак).	Лабор.	Ін.зав.		СРС
1	2	3	4	5	6	7	8		
Тематичний план навчальної дисципліни	1. Поняття та сутність корупції, її види та наслідки	18	4	4	-	-	10		
	2. Нормативно-правове забезпечення запобігання та протидії корупції в Україні, зарубіжний досвід організаційно-правового забезпечення запобігання та протидії корупції	18	4	4	-	-	10		
	3. Правовий статус суб'єктів, уповноважених на здійснення заходів, щодо запобігання та протидії корупції	18	4	4	-	-	10		
	4. Заходи щодо запобігання та протидії корупції	14	2	2	-	-	10		
	5. Поняття, види та способи врегулювання конфлікту інтересів	14	2	2	-	-	10		
	6. Юридична відповідальність за правопорушення, пов'язані з корупцією	8	2	2	-	-	4		
	Усього годин	90	18	18	-	-	54		
	Методи навчання та форми поточного контролю	1) традиційний усний виклад змісту теми; 2) слайдова презентація; 3) дискусія. На семінарських та практичних заняттях застосовуються: 1) дискусійне обговорення проблемних питань;							

	2) вирішення ситуаційних завдань (кейсів); 3) складання та розгляд окремих процесуальних документів. Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни може проводитися у формах: 1) усне або письмове (у тому числі тестове) бліц-опитування студентів щодо засвоєння матеріалу попередньої лекції; 2) усне або письмове (у тому числі тестове) опитування на семінарських заняттях; 3) перевірка виконання поточних контрольних робіт у формі тестування; 4) захист підготовленого публічного виступу.
Лекційні заняття	Лекційне заняття 1-2 Корупція: визначення поняття. Основні історико-правові дослідження корупції. Причини виникнення корупції. Вплив історичних та культурних традицій на ріст корупції. Корупція і суспільство. Види корупції. Системна та епізодична корупція. Корупція як негативне суспільне явище. Етична оцінка корупції. Основні підходи до розуміння поняття «корупція»: у міжнародних актах і національному законодавстві. Поняття корупційного правопорушення і правопорушення, пов'язаного з корупцією. Критерії розмежування правопорушення, пов'язаного з корупцією від корупційного правопорушення. Формування та реалізація антикорупційної політики. Антикорупційні програми. Національна доповідь щодо реалізації засад антикорупційної політики. Лекційне заняття 3-4 Загальна характеристика Конвенції ООН проти корупції, Кримінальної конвенції Ради Європи про боротьбу з корупцією, Цивільної конвенції Ради Європи про боротьбу з корупцією, Лімської декларації по боротьбі з корупцією. Основні етапи формування національного антикорупційного законодавства. Правова оцінка Закону України «Про боротьбу з корупцією» . Передумови оновлення антикорупційного законодавства та проблеми його прийняття. Система антикорупційного законодавства. Засади державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційна стратегія). Засади національної антикорупційної політики. Основні напрями антикорупційної політики в Україні. Сучасна зарубіжна правова парадигма запобігання та протидії корупції. Позитивний досвід нормативно-правового забезпечення запобігання і протидії корупції у зарубіжних країнах. Стандартні антикорупційні заборони, обмеження і приписи у законодавстві провідних країн світу. Метод «перевірки на корупційну стійкість» державних службовців. Механізми реалізації антикорупційної політики у зарубіжних країнах.

	Основоположні принципи функціонування антикорупційних систем європейських держав. Лекційне заняття 5 Спеціально-уповноважені суб'єкти у сфері протидії корупції. Національне агентство з питань запобігання корупції, його правовий статус. Порядок формування складу, вимоги до кандидатів. Голова Національного агентства з питань запобігання корупції. Особливості правового статусу Національного антикорупційного бюро. Принципи діяльності Національного антикорупційного бюро. Організація співпраці суб'єктів запобігання корупції. Види суб'єктів, на яких поширюється дія антикорупційного законодавства. Суб'єкти відповідальності за корупційні правопорушення. Публічні службовці як особливий суб'єкт дотримання антикорупційного законодавства. Відмінність статусу публічного службовця від інших осіб. Лекційне заняття 6-7 Система заходів, спрямованих на запобігання та протидію корупції в Україні. Запобігання та врегулювання конфлікту інтересів. Спеціальна перевірка стосовно осіб, які претендують на зайняття посад, які передбачають зайняття відповідального або особливо відповідального становища, та посад з підвищеним корупційним ризиком. Виявлення та усунення корупційних ризиків. Антикорупційна експертиза. Порядок і методологія проведення антикорупційної експертизи. Обмеження і заборони як спосіб запобігання корупції. Обмеження при прийнятті на службу. Заборони після припинення публічної служби. Поняття та завдання фінансового контролю щодо запобігання і протидії корупції в діяльності осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування. Електронне декларування особами, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування. Контроль та перевірка декларацій. Моніторинг способу життя суб'єктів декларування. Порядок проведення моніторингу життя публічного службовця. Лекційне заняття 8 Розмежування конфлікту інтересів і зловживання повноваженнями. Запобігання конфлікту інтересів у зв'язку з наявністю в особи підприємств чи корпоративних прав. Правове регулювання передачі корпоративних прав. Особливості врегулювання конфлікту інтересів, що виник в діяльності окремих осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування. Заходи врегулювання конфлікту інтересів в діяльності осіб, які уповноважені на виконання завдань і функцій держави або місцевого самоврядування. Процедура врегулювання конфлікту інтересів.
--	--

	Особливості врегулювання конфлікту інтересів виборних осіб. Контроль за дотриманням правообмежень в діяльності осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування. Лекційне заняття 9 Визначення поняття корупційного правопорушення. Сутність та особливості корупційного правопорушення. Види корупційних правопорушень. Кримінально-правова характеристика корупційних злочинів. Адміністративно-правова характеристика корупційних правопорушень. Види юридичної відповідальності. Відповідальність за корупційні правопорушення. Усунення наслідків порушення антикорупційного законодавства. Адміністративна відповідальність за корупційні правопорушення. Кримінальна відповідальність за корупційні правопорушення. Види покарань за вчинення корупційних правопорушень.
Семінарські заняття	Семінарське заняття 1-2 <u>Питання для усного опитування та дискусії</u> Корупція: визначення поняття. Основні історико-правові дослідження корупції. Причини виникнення корупції. Вплив історичних та культурних традицій на ріст корупції. Корупція і суспільство. Види корупції. Системна та епізодична корупція. Корупція як негативне суспільне явище. Етична оцінка корупції. Основні підходи до розуміння поняття «корупція»: у міжнародних актах і національному законодавстві. Поняття корупційного правопорушення і правопорушення, пов'язаного з корупцією. Критерії розмежування правопорушення, пов'язаного з корупцією від корупційного правопорушення. Формування та реалізація антикорупційної політики. Антикорупційні програми. Національна доповідь щодо реалізації засад антикорупційної політики. <u>Аудиторна письмова робота</u> Виконання студентами тестових завдань за темою заняття. Семінарське заняття 3-4 <u>Питання для усного опитування та дискусії</u> Загальна характеристика Конвенції ООН проти корупції, Кримінальної конвенції Ради Європи про боротьбу з корупцією, Цивільної конвенції Ради Європи про боротьбу з корупцією, Лімської декларації по боротьбі з корупцією. Основні етапи формування національного антикорупційного законодавства. Правова оцінка Закону України «Про боротьбу з корупцією» . Передумови оновлення антикорупційного законодавства та проблеми його прийняття. Система антикорупційного законодавства. Засади державної антикорупційної політики в Україні

	(Антикорупційна стратегія). Засади національної антикорупційної політики. Основні напрями антикорупційної політики в Україні. Сучасна зарубіжна правова парадигма запобігання та протидії корупції. Позитивний досвід нормативно-правового забезпечення запобігання і протидії корупції у зарубіжних країнах. Стандартні антикорупційні заборони, обмеження і приписи у законодавстві провідних країн світу. Метод «перевірки на корупційну стійкість» державних службовців. Механізми реалізації антикорупційної політики у зарубіжних країнах. Основоположні принципи функціонування антикорупційних систем європейських держав. <u>Аудиторна письмова робота</u> Виконання студентами тестових завдань за темою заняття. Семінарське заняття 5 <u>Питання для усного опитування та дискусії</u> Спеціально-уповноважені суб'єкти у сфері протидії корупції. Національне агентство з питань запобігання корупції, його правовий статус. Порядок формування складу, вимоги до кандидатів. Голова Національного агентства з питань запобігання корупції. Особливості правового статусу Національного антикорупційного бюро. Принципи діяльності Національного антикорупційного бюро. Організація співпраці суб'єктів запобігання корупції. Види суб'єктів, на яких поширюється дія антикорупційного законодавства. Суб'єкти відповідальності за корупційні правопорушення. Публічні службовці як особливий суб'єкт дотримання антикорупційного законодавства. Відмінність статусу публічного службовця від інших осіб. <u>Аудиторна письмова робота</u> Виконання студентами тестових завдань за темою заняття. Семінарське заняття 6-7 <u>Питання для усного опитування та дискусії</u> Система заходів, спрямованих на запобігання та протидію корупції в Україні. Запобігання та врегулювання конфлікту інтересів. Спеціальна перевірка стосовно осіб, які претендують на зайняття посад, які передбачають зайняття відповідального або особливо відповідального становища, та посад з підвищеним корупційним ризиком. Виявлення та усунення корупційних ризиків. Антикорупційна експертиза. Порядок і методологія проведення антикорупційної експертизи. Обмеження і заборони як спосіб запобігання корупції. Обмеження при прийнятті на службу. Заборони після припинення публічної служби. Поняття та завдання фінансового контролю щодо запобігання і протидії корупції в діяльності осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування.
--	--

	Електронне декларування особами, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування. Контроль та перевірка декларацій. Моніторинг способу життя суб'єктів декларування. Порядок проведення моніторингу життя публічного службовця. <u>Аудиторна письмова робота</u> Виконання студентами тестових завдань за темою заняття. Семінарське заняття 8 <u>Питання для усного опитування та дискусії</u> Розмежування конфлікту інтересів і зловживання повноваженнями. Запобігання конфлікту інтересів у зв'язку з наявністю в особи підприємств чи корпоративних прав. Правове регулювання передачі корпоративних прав. Особливості врегулювання конфлікту інтересів, що виник в діяльності окремих осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування. Заходи врегулювання конфлікту інтересів в діяльності осіб, які уповноважені на виконання завдань і функцій держави або місцевого самоврядування. Процедура врегулювання конфлікту інтересів. Особливості врегулювання конфлікту інтересів виборних осіб. Контроль за дотриманням правообмежень в діяльності осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування. <u>Аудиторна письмова робота</u> Виконання студентами тестових завдань за темою заняття. Семінарське заняття 9 <u>Питання для усного опитування та дискусії</u> Визначення поняття корупційного правопорушення. Сутність та особливості корупційного правопорушення. Види корупційних правопорушень. Кримінально-правова характеристика корупційних злочинів. Адміністративно-правова характеристика корупційних правопорушень. Види юридичної відповідальності. Відповідальність за корупційні правопорушення. Усунення наслідків порушення антикорупційного законодавства. Адміністративна відповідальність за корупційні правопорушення. Кримінальна відповідальність за корупційні правопорушення. Види покарань за вчинення корупційних правопорушень. <u>Аудиторна письмова робота</u> Виконання студентами тестових завдань за темою заняття.
Самостійна робота студентів	Тема 1. Поняття та сутність корупції, її види та наслідки Самостійну роботу з цієї теми слід будувати з урахуванням логічної структури її змісту за таким планом: Завдання 1. Використовуючи позитивний досвід зарубіжних країн, запропонуйте шляхи подолання корупції в Україні. Завдання 2. Проаналізуйте основні причини виникнення корупції в Україні. Завдання 3. Сформулюйте власну позицію щодо обґрунтованості правових доктрин боротьби з корупцією та протидії корупції.

Визначте соціальну прийнятність тези щодо можливості та прийнятності підтримання оптимального рівня корупції у суспільстві.

Питання для самоконтролю

Охарактеризуйте специфіку природи корупції як негативного соціально-правового феномену, визначте етимологію слова «корупція».

З'ясуйте історичні витоки, соціальні передумови та прояви корупції, а також своєрідність вироблених та апробованих владою на різних стадіях державно-правового розвитку підходів до запобігання та протидії корупції.

Проаналізуйте засади антикорупційної доктрини, сформульованої представниками дореволюційної наукової школи.

Окресліть коло найбільш корупціогенних галузей суспільних відносин і напрямів діяльності суб'єктів відповідальності за корупційні правопорушення, визначте основні шляхи корупційного збагачення бюрократії, схеми та варіанти корумпованої поведінки.

Поясніть особливості системної та епізодичної корупції.

Розкрийте основні підходи до розуміння поняття «корупція» у міжнародних актах і національному законодавстві.

Дайте визначення поняття корупційного правопорушення.

Що таке «правопорушення, пов'язане з корупцією»?

Поясніть наслідки корупції.

Обґрунтуйте шляхи подолання корупції.

Тема 2. Нормативно-правове забезпечення запобігання та протидії корупції в Україні, зарубіжний досвід організаційно-правового забезпечення запобігання та протидії корупції

Самостійну роботу з цієї теми слід будувати з урахуванням логічної структури її змісту за таким планом:

Завдання 1. Охарактеризуйте систему та види антикорупційного законодавства України та визначте доктринально-правові засади формування державної антикорупційної політики.

Завдання 2. Дайте власне тлумачення нормативно-правової природи категорії «корупційне правопорушення», визначте види корупційних правопорушень. Охарактеризуйте пов'язані з корупцією правопорушення

Питання для самоконтролю

Здійсніть характеристику Конвенції ООН проти корупції, Кримінальної конвенції Ради Європи про боротьбу з корупцією, Цивільної конвенції Ради Європи про боротьбу з корупцією, Лімської декларації по боротьбі з корупцією.

Назвіть основні етапи формування національного антикорупційного законодавства.

Дайте правову оцінку чинного Закону України «Про боротьбу з корупцією».

Які передумови оновлення антикорупційного законодавства та проблеми його прийняття?

Охарактеризуйте систему антикорупційного законодавства.

Охарактеризуйте засади національної антикорупційної політики.

Які основні напрями антикорупційної політики в Україні?

Охарактеризуйте правовий статус особи, відповідальної за реалізацію антикорупційної програми (Уповноваженого).

Завдання 1. Охарактеризувати нормативно-правове забезпечення запобігання і протидії корупції однієї зарубіжної країни на свій вибір.
Завдання 2. Написати есе на тему «Шляхи вдосконалення антикорупційного законодавства України з урахуванням зарубіжного досвіду».

Питання для самоконтролю

Проаналізуйте сутність сучасної зарубіжної правової антикорупційної парадигми і позитивний досвід нормативно-правового забезпечення запобігання та протидії корупції у зарубіжних країнах.

Охарактеризуйте сутність методу перевірки державних службовців «на корупційну стійкість».

Визначте сутність апробованих в зарубіжних країнах механізмів реалізації державної антикорупційної політики.

Охарактеризуйте міжнародно-правові стандарти запобігання та протидії корупції.

Тема 3: Правовий статус суб'єктів, уповноважених на здійснення заходів, щодо запобігання та протидії корупції

Самостійну роботу з цієї теми слід будувати з урахуванням логічної структури її змісту за таким планом:

Завдання 1. Охарактеризуйте систему органів, діяльність яких спрямована на запобігання корупції (бажано викласти у вигляді схеми).

Завдання 2. Проаналізуйте взаємозв'язок органів у сфері запобігання корупції (їх незалежність один від одного).

Питання для самоконтролю

Назвіть спеціально-уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції.

Розкрийте правовий статус Національного агентства з питань запобігання корупції.

Який склад Національного агентства з питань запобігання корупції?

Які вимоги до членів Національного агентства з питань запобігання корупції?

Охарактеризуйте порядок формування Національного агентства з питань запобігання корупції.

Які повноваження Голови Національного агентства з питань запобігання корупції?

Розкрийте особливості правового статусу Національного антикорупційного бюро.

Назвіть принципи діяльності Національного антикорупційного бюро.

Охарактеризуйте організацію співпраці суб'єктів запобігання корупції.

На яких суб'єктів поширюється дія антикорупційного законодавства?

Назвіть суб'єктів відповідальності за корупційні правопорушення.

Тема 4: Заходи щодо запобігання та протидії корупції

Самостійну роботу з цієї теми слід будувати з урахуванням логічної структури її змісту за таким планом:

Завдання 1. Розмежувати конфлікт інтересів і зловживання повноваженнями.

	Завдання 2. Охарактеризувати способи врегулювання конфлікту інтересів. Питання для самоконтролю Визначте зміст понять «потенційний конфлікт інтересів» та «реальний конфлікт інтересів». Поясніть сутність запобігання конфлікту інтересів у зв'язку з наявністю в особи підприємств чи корпоративних прав. Охарактеризуйте правове регулювання передачі корпоративних прав. Назвіть особливості врегулювання конфлікту інтересів, що виник в діяльності окремих осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування. Проаналізуйте зміст заходів врегулювання конфлікту інтересів в діяльності осіб, які уповноважені на виконання завдань і функцій держави або місцевого самоврядування. Розкрийте процедуру врегулювання конфлікту інтересів. Які особливості врегулювання конфлікту інтересів виборних осіб? Охарактеризуйте контроль за дотриманням правообмежень в діяльності осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування. Завдання 1. Заповнити форму декларації осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування Завдання 2. Охарактеризувати види контролю, які проводить Національне агентство щодо декларацій, поданих суб'єктами декларування. Питання для самоконтролю Визначте зміст фінансового контролю щодо запобігання і протидії корупції в діяльності осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування. Назвіть завдання фінансового контролю щодо запобігання і протидії корупції в діяльності осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування. Розкрийте сутність електронного декларування особами, уповноваженими на виконання функцій держави або місцевого самоврядування. Яка інформація зазначається в декларації? Хто здійснює контроль та перевірку декларацій? Охарактеризуйте проблеми електронного декларування в Україні. Проаналізуйте зарубіжний досвід електронного декларування вищими посадовими особами держави. У чому полягає моніторинг способу життя суб'єктів декларування, хто його здійснює? Розкрийте порядок проведення моніторингу життя публічного службовця. Що таке «вибірковий моніторинг»? Назвіть проблеми правового регулювання фінансового контролю. Які органи здійснюють моніторинг? Проаналізуйте наслідки при невідповідності рівня життя суб'єкта декларування відомостям з декларації. Які заходи впливу передбачені у разі порушення процедури декларування
--	--

Тема 5. Поняття, види та способи врегулювання конфлікту інтересів

Самостійну роботу з цієї теми слід будувати з урахуванням логічної структури її змісту за таким планом:

Завдання 1. Проаналізуйте ситуації на наявність в них конфлікту інтересів.

1. «Державний службовець укладає угоду з приватною фірмою, яка виконує певні роботи для державної установи, в якій працює цей службовець»;
2. «Депутат міської ради приймає участь у голосуванні щодо власного призначення на посаду головного лікаря міської лікарні»;
3. «Секретар сільської (села зі статусом гірського населеного пункту) укладає угоду з сільською радою на виконання робіт з благоустрою приміщення сільської ради»;
4. «Дружина державного службовця (працівника податкової служби) відкриває магазин на території, яка входить до зони податкового контролю роздрібної торгівлі, який має проводити підрозділ, працівником якого є її чоловік»;
5. «Державний службовець розмістив на своєму робочому столі фотографію, де він зображений разом із керівником однієї із опозиційних партій»;
6. «Дружина державного службовця, яка має подавати фінансову декларацію відповідно до вимог антикорупційного закону, відмовляється це зробити»;
7. «Державний службовець надає послуги організації, яка виконує контракт з іншою організацією, щодо якої державний службовець здійснює окремі контрольні та дозвільні повноваження»;
8. Син державного службовця є власником торгової марки. Його батько входить до складу тендерного комітету державного підприємства, що приймає рішення про закупівлю товарів цієї тогової марки.
9. Державний службовець є власником облігацій підприємства, щодо якого він виконує певні функції державного нагляду;
10. Посадова особа територіального управління НБУ має кредитні зобов'язання щодо одного із місцевих банків;
11. Члени сім'ї посадової особи міського управління освіти є власниками приватного дитячого садка, що звернувся з клопотанням про часткове відшкодування з міського бюджету витрат на утримання приміщення;
12. Донька державного службовця (до повноважень якого належить контроль діяльності приватних медичних закладів) отримала пропозицію приватної косметологічної клініки на участь у розиграшу призів (конкурсі). Після перемоги у цьому конкурсі їй надали знижку на послуги клініки у розмірі 70 відсотків;
13. Державний службовець у поштовій скриньці знайшов особисте запрошення на презентацію товарів, які реалізуються підприємством, щодо якого установою (де працює така посадова особа) застосовано фінансові санкції. Під час презентації посадовець отримав (як і інші її учасники) подарункові набори вартістю 500 грн.
14. На день народження посадова особа отримала подарунок від підпорядкованого їй працівника (орієнтовна вартість 2000 грн).
15. Працівник митної служби на підставі відповідного клопотання та у випадку передбаченого законодавством застосовує спрощене митне

оформлення товарів, постачання яких проводиться підприємством, власником якого він був до переходу на державну службу ;

16. Державний службовець, що планує звільнення з державної служби, направляє резюме з метою працевлаштування на підприємстві, діяльність якого він контролював під час перебування на теперішній посаді;

17. Керівник департаменту Міністерства освіти захищає дисертацію у Спеціалізованій вченій раді університету, що підпорядкований цьому міністерству;

18. Працівник державного контролюючого органу проводить перевірку господарської діяльності підприємства. Після складення акту перевірки, де було вказано на певні порушення, він рекомендує залучити конкретну юридичну компанію для оскарження цього акту у суді. Ніяких фактів, що могли показувати його зв'язок з цією компанією, не було;

19. Працівник НБУ достроково забирає свої депозити з комерційного банку. Наступного дня оприлюднюється рішення НБУ про заборону дострокового припинення депозитних договорів.

20. Працівник державного контролюючого органу проводить перевірку господарської діяльності підприємства. Після складення акту перевірки, де було вказано на певні порушення, він рекомендує залучити конкретну юридичну компанію для оскарження цього акту у суді. Відомо, що одним з працівників цієї компанії є його син;

21. Державний службовець проводив перевірку господарської діяльності приватної фірми. Після завершення перевірки йому запропонували квиток на концерт популярної співачки, який посадовець прийняв, але повернув повну вартість квитка. На концерті він був присутнім поруч з працівниками фірми.

Питання для самоконтролю

Визначте зміст понять «потенційний конфлікт інтересів» та «реальний конфлікт інтересів».

Поясніть сутність запобігання конфлікту інтересів у зв'язку з наявністю в особи підприємств чи корпоративних прав.

Охарактеризуйте правове регулювання передачі корпоративних прав.

Назвіть особливості врегулювання конфлікту інтересів, що виник в діяльності окремих осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування.

Проаналізуйте зміст заходів врегулювання конфлікту інтересів в діяльності осіб, які уповноважені на виконання завдань і функцій держави або місцевого самоврядування.

Розкрийте процедуру врегулювання конфлікту інтересів.

Які особливості врегулювання конфлікту інтересів виборних осіб?

Охарактеризуйте контроль за дотриманням правообмежень в діяльності осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування.

Тема 6. Юридична відповідальність за правопорушення, пов'язані з корупцією

Самостійну роботу з цієї теми слід будувати з урахуванням логічної структури її змісту за таким планом:

Завдання 1. Охарактеризувати елементи юридичного складу адміністративних правопорушень, пов'язаних з корупцією, склавши порівняльну таблицю.

	Завдання 2. Проаналізувати види кримінальних злочинів у сфері запобігання корупції, виділіть та охарактеризуйте їх особливості. Питання для самоконтролю Дайте визначення та ознаки корупційного правопорушення. Назвіть перелік правопорушень, пов'язаних з корупцією. Розкрийте відмінності між корупційними та пов'язаними з корупцією правопорушеннями. Охарактеризуйте види юридичної відповідальності за корупційні та пов'язані з корупцією правопорушення. Назвіть перелік корупційних кримінальних правопорушень. Розкрийте зміст адміністративної відповідальності за правопорушення, пов'язані з корупцією. Надайте перелік адміністративних правопорушень, пов'язаних з корупцією. Охарактеризуйте адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією. Розкрийте зміст дисциплінарної відповідальності у разі порушення норм Закону України «Про запобігання корупції». Назвіть дисциплінарні стягнення за вчинення корупційних правопорушень. Розкрийте зміст цивільно-правової відповідальності за корупційні та пов'язані з корупцією правопорушення. Особливості відновлення порушених прав у разі вчинення корупційного та пов'язаного з корупцією правопорушення
--	---

Політика та контроль

Політика щодо дедайнів та здобуття балів за пропущені заняття	Перескладання лекцій та семінарських занять відбувається у порядку, визначеному Положенням про організацію освітнього процесу у ХУУП імені Леоніда Юзькова (https://cutt.ly/FtC24tq0). Перескладання лекції: виконання презентації по питаннях теми пропущеної лекції. Перескладання семінарського заняття: усне опитування по питаннях пропущеного семінару та проходження тестування.
Підсумковий контроль	Питання для підготовки до підсумкового контролю 1. Які історичні витоки корупції? 2. Які моделі корупції склалися у світі? 3. Які проблеми породжують корупцію в країнах, що переживають перехідний період? 4. Які форми прояву корупції? 5. В чому полягає соціальна сутність корупції? 6. Що обумовлює небезпечність політичної корупції і які шляхи її обмеження? 7. В чому полягають наслідки корупції? 8. В чому полягає правовий аспект корупції? 9. Яке розуміння корупційних злочинів за кордоном? 10. Назвіть наслідки корупції 11. Що розуміють під антикорупційною стратегією України? 12. Які умови формування та реалізації антикорупційної політики? 13. Які умови успішної протидії корупції в Україні? 14. Що є стратегічною метою антикорупційної політики? 15. Які пріоритетні завдання антикорупційної політики і напрями її реалізації?

	16. Які органи здійснюють державний контроль за реалізацією Стратегії? 17. В чому полягає механізм громадського контролю у цій сфері? 18. Назвіть основні корупційні ризики інституційно-функціонального характеру в системі публічної адміністрації України. 19. Що таке конфлікт інтересів? 20. Які заходи необхідні для зменшення корупційних ризиків в сфері публічної влади? 21. На які органи публічної влади покладаються функції запобігання і протидії корупції? 22. Що складає правову основу участі громадськості по запобіганню і протидії корупційних проявів? 23. В чому полягає роль громадськості як суб'єкту запобігання і протидії корупції? 24. Які основні заходи громадськості щодо запобігання і протидії корупції? 25. Які державні органи зобов'язані інформувати громадськість про заходи щодо запобігання і протидії корупції? 26. В чому полягає державний захист осіб, які надають допомогу в запобіганні та протидії корупції? 27. Якими нормативно-правовими актами регулюються правовідносини, що складаються у сфері державної служби? 28. В чому полягає проблемність питання етики державного службовця? 29. За рахунок яких категорій розширено коло суб'єктів відповідальності за корупційні правопорушення? 30. Які спеціально уповноважені суб'єкти, що здійснюватимуть заходи щодо виявлення, припинення та розслідування корупційних правопорушень вперше передбачені Законом? 31. Які обмеження для державних службовців передбачено законодавством України щодо попередження корупції? 32. До яких видів юридичної відповідальності можливе притягнення за вчинення корупційних діянь? 33. Які правові наслідки притягнення до юридичної відповідальності за вчинення корупційних діянь? 34. Які правові наслідки порушення державними службовцями та іншими особами, уповноваженими на виконання функцій держави спеціальних обмежень якщо воно не містить складу злочину? 35. Які заходи сприятимуть активізації виявлення корупційних діянь? 36. Які заходи необхідні для вдосконалення діяльності щодо притягнення до відповідальності осіб, винних у вчиненні корупційних діянь? 37. Надайте визначення злочинів у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням професійних послуг. 38. Надайте визначення поняття «неправомірна вигода». 39. Розмежуйте реальний та потенційний конфлікт інтересів. 40. Що слід розуміти під істотною шкодою у злочинах у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням професійних послуг? 41. Надайте визначення тяжких наслідків у злочинах у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням професійних послуг. 42. Надайте визначення поняття «службова особа». 43. Визначте поняття корупції згідно Закону України «Про запобігання корупції». 44. Сформулюйте основні ознаки корупції в Україні. 45. Розкрийте сучасний стан і тенденції корупції в Україні. 46. Означте правове регулювання запобігання та протидії корупції в
--	---

	Україні. 47. Охарактеризуйте зміни, що внесені у законодавство України у зв'язку з прийняттям закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відповідальності за корупційні правопорушення». 48. Визначте антикорупційну стратегію України. 49. Окресліть міжнародний досвід запобігання корупції. 50. Назвіть основні складові системи антикорупційного законодавства. 51. На які основні групи поділяються суб'єкти боротьби з корупцією? 52. Які органи здійснюють контроль і нагляд за виконанням законів у сфері боротьби з корупцією? 53. Назвіть основну мету державної політики у галузі боротьби з корупцією? 54. Стандартні антикорупційні заборони, обмеження і приписи у законодавстві провідних країн світу. 55. Метод «перевірки на корупційну стійкість» державних службовців. 56. Основоположні принципи функціонування антикорупційних систем європейських держав. 57. Закон про хабарництво в публічних організаціях від 1889 року та Закон про запобігання корупції від 1916 року як основа британського кримінального законодавства про корупцію. 58. Директива федерального уряду Німеччини по боротьбі з корупцією в федеральних органах управління. 59. Рекомендації з дотримання Кодексу антикорупційної поведінки ФРН. 60. Особливості антикорупційної стратегії та антикорупційного законодавства США.
Критерії оцінювання	Оцінювання здійснюється відповідно до Положенням про організацію освітнього процесу у ХУУП імені Леоніда Юзькова (https://cutt.ly/FtC24tq0). Нарахування балів студентам з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до такої схеми: <pre> graph TD A[Вивчення навчальної дисципліни] --> B[100 балів] B --> C[Очна (денна, вечірня) форма навчання] B --> D[Заочна (дистанційна) форма навчання] C --> E[до 10 балів – за результатами навчання під час лекцій] C --> F[до 30 балів – за результатами навчання під час семінарських (практичних, лабораторних) занять] C --> G[до 20 балів – за результатами самостійної роботи] D --> H[до 5 балів – за результатами навчання під час лекцій] D --> I[до 25 балів – за результатами навчання під час семінарських (практичних, лабораторних) занять] E --> J[до 40 балів – за результатами складання семестрового контролю] F --> J G --> J H --> J I --> J </pre> Підсумковий семестровий контроль з дисципліни проводиться у формі

	усного заліку. У випадку необхідності проведення екзамену онлайн, він проводиться у формі тестування із застосуванням комп'ютерних технологій в режимі реального часу. До семестрового контролю допускаються здобувачі освіти, які до дати завершення теоретичного навчання у відповідному семестрі накопичили за поточний контроль не менше 36 балів. Семестрова оцінка з навчальної дисципліни обчислюється шляхом додавання набраних здобувачем вищої освіти балів з поточного та семестрового контролю. За умови, якщо здобувач вищої освіти накопичив за поточний контроль 20-35 балів він допускається до складання екзамену створений деканом факультету комісії. Якщо здобувач вищої освіти до дати завершення теоретичного навчання у відповідному семестрі накопичив за поточний контроль менше 20 балів, йому у відомості виставляється підсумкова оцінка «F» і такий здобувач має право на повторне вивчення відповідної навчальної дисципліни.
Можливість визнання результатів неформальної освіти	Результати неформальної освіти здобувача (участь у вебінарах, курсах, круглих столах, інших заходах за тематикою пов'язаною із вивченням навчальної дисципліни) можуть бути визнані у порядку, визначеному Положенням про порядок визнання результатів навчання у Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (https://cutt.ly/Ee8mmyUb). Результати неформальної освіти здобувача можуть бути визнані шляхом повного або часткового зарахування балів за самостійну роботу.
Політика академічної доброчесності	Розділ «Академічна доброчесність» на сайті Університету (https://surl.li/eqbtoy) Кодекс академічної доброчесності Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова (https://cutt.ly/5rMH6Rjj). Положення про систему запобігання академічному плагіату в академічних та наукових текстах у Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова (https://cutt.ly/8rMH7UJZ)
Політика врегулювання конфліктів	Етичний кодекс Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова (https://surl.li/xddcxm). Процедура звернення з апеляцією на результати підсумкового контролю передбачена п. 3.8.8 Положення про організацію освітнього процесу у ХУУП імені Леоніда Юзькова (https://cutt.ly/FtC24tq0).
Зворотній зв'язок	1. Під час аудиторних занять, консультацій. 2. За допомогою анкетування після завершення вивчення навчальної дисципліни, регулярних анкетувань студентів, що проводяться в університеті. 3. На електронну пошту BriginetsO@meta.ua o_bryhinets@univer.km.ua

РОЗРОБНИКИ

доцентка кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права, кандидатка юридичних наук, доцентка **Ірина СОЛОДКА**

професор кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права, доктор юридичних наук, професор **Олександр БРИГІНЕЦЬ**

СХВАЛЕНО

рішення конституційного, адміністративного та фінансового права від 17 червня 2026 року, протокол № 13.

**Завідувач кафедри
конституційного, адміністративного
та фінансового права**

Олена ГАЛУС

**Погоджено
Гарант освітньої програми**

Сергій КРУШИНСЬКИЙ

Обліковий обсяг – 1,2 ум.др.арк.